

BESLUT
2013-07-12

Dnr Ö 26-2013

KLAGANDE

Gymnastik och idrottshögskolan
Box 5626
114 86 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Stockholm, beslut den 7 maj 2013, dnr 2013/697-31/2.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen).

Projekttitel: Välbefinnande och stresshantering bland tävlingsidrottare: Utvärdering av utbildande interventionsmodeller.

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Bakgrunden till projektet är att det är känt att tävlingsidrott på högre nivåer kan innebära risker för idrottarens hälsa och välbefinnande. Ur ett psykologiskt perspektiv anses tävlingskontexten medföra psykosociofysiologiska krav och press som kan inverka både positivt och negativt på idrottarens välbefinnande. Ett flertal stressrelaterade riskfaktorer har identifierats. Emellertid har forskning visat att många elitidrottare med långa framgångsrika karriärer har utvecklat personliga och sociala förmågor att anpassa sig till elitkontexten och att stressen av idrottarna ansetts vara en nödvändighet för deras utveckling och framgång.

Forskargruppen framhåller att flertalet idrottspsykologiska välbefinnandestudier är tvärsnittsstudier och att det finns ett behov av studier som under kontrollerade betingelser studerat effekten av interventioner både på kort och på lång sikt.

Ansökan innehåller två delprojekt. Det första med en experimentgrupp som genomför s.k. Athletic Resilience Training och en grupp med väntelistekontroller. Det andra delprojektet är en randomiserad studie med tre grupper med olika slags intervention och en grupp som uppges få kontrollbetingelser.

Samtliga interventioner som avses användas i projektet har tidigare studerats i forskningen och enligt uppgift från forskargruppen finns det inte några publicerade studier som indikerat att undersökningsdeltagarna kommit till skada av interventionerna.

I ansökningsblanketten nämns, beträffande det första delprojektet, att forskargruppen inledningsvis avser genomföra en pilotstudie. Det huvudsakliga syftet med denna uppges vara att prova ut interventionsmaterialet, interventionens disposition och mätinstrumenten.

Den regionala etikprövningsnämnden har godkänt forskningen så vitt avser pilotstudien, men avslagit ansökningen i övrigt, med motiveringen att upplägget av huvudstudien måste vara beroende av utfallet av pilotstudien och kan därför inte bedömas nu. En ansökan avseende huvudstudien får ges in sedan pilotstudien avslutats.

Klaganden uppger i överklagandet att det som i ansökan avses med pilotstudie är en första mindre test av materialet och ett övningstillfälle för interventionsledaren att få träna på det pedagogiska upplägget samt på presentationen av interventionsmaterialet. Vidare anförts att begreppet övningsstudie/övningsomgång eller materialutprovningstudie/materialutprovningssomgång skulle bättre beskriva det verkliga syftet med förstudien och att det för utvärdering av interventionseffekter är nödvändigt att något större urval används, vilket är planerat i det som benämnts huvudstudie.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Den komplettering och det förtydligande som klaganden numera gjort får anses innebära att forskargruppen redan nu bestämt hur den s.k. huvudstudien skall genomföras. Resultatet från förstudien förväntas inte medföra några ändringar för projektet. Från den utgångspunkten kan därmed hela projektet bedömas redan nu, men om det under forskningens utförande inträffar omständigheter som gör att projektet behöver ändras kan, enligt motiven till etikprövningslagen, en ny etikprövning bli nödvändig (prop. 2002/03:50 s. 115).

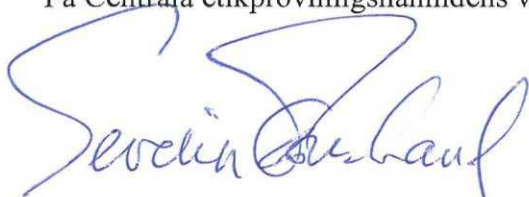
Enligt 9 § etikprövningslagen får forskning godkännas bara om de risker som den kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet uppvägs av dess vetenskapliga värde. Den planerade forskningen kan ge en kunskapsvinst, samtidigt som riskerna för forskningspersonerna får betraktas som obetydliga. Forskningen ska därför godkännas.

Med ändring av den regionala etikprövningsnämndens i Stockholm beslut godkänner Centrala etikprövningsnämnden den forskning som avses med ansökan.

Detta beslut har fattats av Severin Blomstrand, Bengt Gustafsson, Kickis Åhré Älgamo, Peter Höglund, Tina Dalianis, Anders Brändström och Ann Wennerberg efter föredragning av Peter Höglund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit ersättarna Elina Mäki-Torkko och Kjell Asplund samt chefsjuristen Linda Stridsberg.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Severin Blomstrand